

Het belang van lv3 voor statistieken over overheidsfinanciën en nationale rekeningen

Wouter Jonkers

27 juni 2024

Even voorstellen

- Econoom
- Begonnen bij financiën decentrale overheden, 2005-2008
- Daarna in macro-economische hoek CBS gewerkt, conjunctuurberichtgeving, nationale rekeningen
- Sinds oktober 2022 terug bij Financiën van Decentrale overheden

Wat gaan we doen vandaag?

- Korte inleiding Iv3
- Iv3 als bron voor nationale rekeningen
- Aanpassingen Iv3 komend verslagjaar

Verdelingsmatrix gemeente aaaa (xxxx): 2024 periode , lasten	1.1	2.1	3.1	3.2	3.3	3.4.1	3.5.1	3.8	4.1.1	4.2	4.3.1	4.3.2	4.3.3	4.3.4	4.3.5	4.3.6	4.3.7	4.3.8	4.3.9	4.4.1	4.4.2	4.4.3	4.4.4	4.4.5	4.4.6	4.4.7	4.4.8	4.4.9	5.1	6.1	7.1	7.2	7.3	7.4	7.			
Categorieën	Salarissen en sociale lasten	Belastingen	Grond	Duurzame goedereen	Paalsten	Sociale uitkeringen in natura	Ingeleend personeel	Overige goedereen en dienst	Sociale adrekingen in geld	Subsidies	Inkomensoverdrachten - Rijk	Inkomensoverdrachten - gemeenten	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	Inkomensoverdrachten - provincies	Inkomensoverdrachten - waterschappen	Inkomensoverdrachten - overige overheden	Inkomensoverdrachten - Europese Unie	Inkomensoverdrachten - overige landingen en personen	Inkomensoverdrachten - overzeeland	Kapitaaloverdrachten - Rijk	Kapitaaloverdrachten - gemeenten	Kapitaaloverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	Kapitaaloverdrachten - provincies	Kapitaaloverdrachten - waterschappen	Kapitaaloverdrachten - overige overheden	Kapitaaloverdrachten - Europese Unie	Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	Kapitaaloverdrachten - overzeeland	Rente	Financiële transacties	Mutuele reserves	Milieuve voorzieningen	Afslijpingen	Tegenwoordige reële en langdurige rente	Overige verminderingen			
Taakveld																																						
Totaal Taakveld 1																																						
Taakveld 1 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT																																						
2.1	Verkeer en vervoer																																					
2.2	Parkeren																																					
2.3	Plecreatieve havens																																					
2.4	Economische havens en waterwegen																																					
2.5	Openbaar vervoer																																					
Totaal Taakveld 2																																						
Taakveld 2 ECONOMIE																																						
3.1	Economische ontwikkeling																																					
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur																																					
3.3	Bedrijfsbeleid en bedrijfsregelingen																																					
3.4	Economische promotie																																					
Totaal Taakveld 3																																						
Taakveld 4 ONDERWIJS																																						
4.1	Openbaar basisonderwijs																																					
4.2	Onderwijsruisvesting																																					
4.3	Onderwijsbeleid en leerinzaken																																					
Totaal Taakveld 4																																						
Taakveld 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE																																						
5.1	Sportbeleid en activering																																					
5.2	Sportaccommodaties																																					
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie																																					
5.4	Musea																																					
5.5	Cultureel erfgoed																																					
5.6	Media																																					
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie																																					
Totaal Taakveld 5																																						
Taakveld 6 SOCIAAL DOMEIN																																						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie																																					
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen																																					
6.3	Inkomensregelingen																																					
6.4	WVW en beschut werk																																					
6.5	Arbeidsparticipatie																																					
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)																																					

Taakvelden: voor ministeries, COFOG-functies, StatLine
 Heffingen: StatLine, nieuwsbericht, leges e.d. ook voor inflatiecijfers
 Categorieën: voor nationale rekeningen, omsleuteling naar ESR-transacties

Iv3 (2)

Verdelingsmatrix gemeente aaaa (xxxx): 2024 periode , lasten	1.1	2.1	3.1	3.2	3.3	3.4.1	3.5.1	3.8	4.1.1	4.2	4.3.1	4.3.2	4.3.3	4.3.4	4.3.5	4.3.6	4.3.7	4.3.8	4.3.9	4.4.1	4.4.2	4.4.3	4.4.4	4.4.5	4.4.6	4.4.7	4.4.8	4.4.9	5.1	6.1	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5		
Categorieën	Subsidiën en sociale lasten	Buizen	Grond	Duurzame gestreken	Pachten	Sociale uitkeringen in natura	Ingekand personeel	Overige goederen en diensten	Sociale uitkeringen in geld	Subsidies	Inkomensverdrachten - Rijk	Inkomensverdrachten - gemeenten	Inkomensverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	Inkomensverdrachten - provincies	Inkomensverdrachten - waterschappen	Inkomensverdrachten - overige overheids	Inkomensverdrachten - Europese Unie	Inkomensverdrachten - overige instellingen en personen	Inkomensverdrachten - overige	Kapitaalverdrachten - Rijk	Kapitaalverdrachten - gemeenten	Kapitaalverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	Kapitaalverdrachten - provincies	Kapitaalverdrachten - waterschappen	Kapitaalverdrachten - overige overheids	Kapitaalverdrachten - Europese Unie	Kapitaalverdrachten - overige instellingen en personen	Kapitaalverdrachten - overige	Rente	Financiële inkomsten	Mutuele reserves	Mutuele voorzieningen	Afschrijvingen	Beleggende reële en bespaarde rente	Overige verkeerijnen		
Taakveld																																					
Totaal taakvelden																																					
Balansmutaties																																					
Vaste Activa																																					
A111																																					
A112																																					
A115																																					
A121																																					
A122																																					
A123																																					
A124																																					
A125																																					
A126																																					
A129																																					
A131																																					
A1312																																					
A1313																																					
A1321																																					
A1322																																					
A1323																																					
A1331a																																					
A133b																																					
A133a																																					
A1332b																																					
A1332c																																					
Totaal Vaste Activa																																					
Vlootende Activa																																					
A212																																					
A213																																					
A214																																					
A215																																					
A221																																					
A222a																																					
A222b																																					
A223a																																					
A223b																																					
A224																																					
A225a																																					
A225b																																					
A225c																																					
A23																																					

Balansen en balansmutaties: StatLine, Nationale Rekeningen

Proces bij CBS

- Iv3-data komen binnen
- Open data worden gepubliceerd
- Data worden geanalyseerd door analisten
- Correcties door analisten, projectleider
- Bijraming non-respons
- Eigen output: StatLine, publicaties e.d.
- Maar ook: input voor nationale rekeningen, verdere bewerking.
- Sommige cijfers worden ook door andere afdelingen gebruikt (voor inflatie bijvoorbeeld)

Publicaties op basis van Iv3

Gemeenten boeken een overschot van 3,7 miljard euro voor 2022

18-12-2023 00:00

Gemeenten begroten ruim 9 procent meer lasten voor 2024

18-3-2024 00:00

Gemeenten begroten 13,3 miljard euro aan heffingsopbrengsten in 2024

Amsterdam hoogste eigen vermogen per inwoner

26-3-2024 00:00

Verwachte opbrengst motorrijtuigenbelasting bijna 7 procent hoger

Wat zijn de nationale rekeningen?

Stelsel van rekeningen die gezamenlijk de macro-economische situatie van het land beschrijven.

Enkele belangrijke indicatoren:

- Bbp, consumptie huishoudens, in- en uitvoer, investeringen
- Hypotheekschuld huishoudens, schuld overheid, overheidssaldo

Transactiestelsel

Afwijkingen t.o.v. lasten-baten:

- Investerings worden in een keer als besteding geteld
- Geen voorzieningen, reserves etc. Lopende rekening is dus niet “in balans”, heeft saldo

Afwijkingen t.o.v. kasstelsel:

- Niet het moment waarop het geld wordt overgemaakt, maar het moment waarop het goed of de dienst wordt geleverd.

Voorbeeld: vliegticket voor zomervakantie (Q3) waarvoor in tweede kwartaal wordt betaald, moet op lopende rekening in derde kwartaal geregistreerd worden. Op de balans in Q2 wel een afname bij deposito's en toename bij handelskredieten.

Omsleuteling van lasten-baten naar transactiestelsel in Iv3

EMU-saldo = baten op categorieën 2.2.1 tot en met 5.2 minus lasten op categorieën 1.1 tot en met 5.1.

Iv3

Optellen EMU-saldi alle gemeenten en klaar?

Geïntegreerd stelsel

Basisidee:

- Door Rijk aan gemeenten betaalde overdrachten moeten gelijk zijn aan door gemeenten van Rijk ontvangen overdrachten
- Idem voor leningen etc.

Praktijk helaas weerbarstiger dan theorie

Overheid moet ook geconsolideerd worden voor EMU-saldo, EMU-schuld etc.

Informatie over tegensector voor NR en macro-cijfers overheidsfinanciën dus van groot belang, zeker of die tegensector een andere overheid betreft of niet.

Geïntegreerd stelsel

Integratie Sector Rekeningen - Raadplegen - Matrix - [Jaar (Fase : Afgesloten, Transactie : D.73, Rekening : LT)]

Bestand Vensters

Transactie D.73
Rekening LT

Tonen data

Opgeleverd

Onderdelen

Excl. Kwartaal Machine
 Incl. Kwartaal Machine

Sector	.129	S.1311A	S.1311B	S.1311C	S.1311D	S.1313A	S.1313B	S.1313C	S.1313D	S.1313E	S.1313F	S.1314
S.11												
S.121												
S.122												
S.123												
S.124												
S.125												
S.126												
S.127A												
S.127B												
S.128												
S.129												
S.1311A					98	10		32	18	15		1505
S.1311B		5855						0				
S.1311...												
S.1311...		17389			1264	45		95	1			328
S.1313A		50926			9	640	181	255	4		55	
S.1313B		2130			18	8380		273	119		41	
S.1313...		3310				43	14	22	9		17	
S.1313...		28				33	2	27	40			
S.1313E		34342				624		28				
S.1313F		183			116	3119	331	105	113	12	186	
S.1314		38322										
S.14												
S.15												
S.1N												

Consolidatie overheidsfinanciën

- Om overheidssaldo te bepalen, moeten stromen tussen overheden worden weggeconsolideerd
- Zelfde geldt voor overheidsschuld
- Voor CBS dus heel belangrijk of een lening door een andere overheid wordt verstrekt of door een niet-overheidsinstelling

Verschillen tussen overheden

In de praktijk vaak verschillen tussen overheden.

- Tussen Rijk en decentrale overheden vaak timingsverschillen door kas versus lasten-baten
- Tussen decentrale overheden onderling ook verschillen, door bijvoorbeeld een GR te verwarren met een gemeente, “rondpomconstructies” etc.
- Helaas veel inconsistenties bij leningen van decentrale overheden aan elkaar.

Aanpassingen in Iv3-model

- Taakvelden jeugdzorg
- Balansen: vooral leningen van/aan andere decentrale overheden
- Categorieën: uitsplitsing kapitaaloverdrachten

[Link naar nieuw model](#)

Aanvullende controle Iv3-taakvelden Jeugd bij begroting 2025

Het CBS voert 5 extra toetsen uit of de nieuwe taakveldindeling jeugd goed is doorgevoerd. Als de informatie op de jeugd taakvelden onwaarschijnlijk of onvolledig is, dan zal het CBS om een nieuwe levering vragen.

Eventuele vragen over de nieuwe taakveldindeling voor Jeugd kunt u stellen via postbusiv3@minbzk.nl.

Institutionele sectoren ▼

Onderwerp ▼

2023*

Overheid	Saldo en schuld in mln euro		
	Opbouw saldo		
	Saldo	mln euro	-3 549
	Schuld (EMU)	mln euro	480 671
	Saldo en schuld in % bbp		
	Saldo	in % van bbp	-0,3
	Schuld (EMU)	in % van bbp	46,5
Gemeenten	Saldo en schuld in mln euro		
	Opbouw saldo		
	Saldo	mln euro	950
	Schuld (EMU)	mln euro	39 267
	Saldo en schuld in % bbp		
	Saldo	in % van bbp	0,1
	Schuld (EMU)	in % van bbp	3,8
Gemeenschappelijke regelingen	Saldo en schuld in mln euro		
	Opbouw saldo		
	Saldo	mln euro	45
	Schuld (EMU)	mln euro	3 173
	Saldo en schuld in % bbp		
	Saldo	in % van bbp	0,0
	Schuld (EMU)	in % van bbp	0,3
Provincies	Saldo en schuld in mln euro		
	Opbouw saldo		
	Saldo	mln euro	-154
	Schuld (EMU)	mln euro	1 071
	Saldo en schuld in % bbp		
	Saldo	in % van bbp	0,0
	Schuld (EMU)	in % van bbp	0,1

Bron: CBS

